

Huvudman

Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag
Organisationsnummer 556566–1815
info@kunskapsskolan.se

Ärendet

Tillsyn av Kunskapsgymnasiet Göteborg i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 18 juni 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag att senast **fredag den 16 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning och beslut om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag ska vidta följande åtgärder

Utredning och beslut om behov av särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska även starta en utredning för anmälningar om en elevs behov av särskilt stöd som redan har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 17 februari 2025 och med den 14 maj 2025 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 16 maj 2025. (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om beslut om åtgärdsprogram i sin helhet samt hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets ansvarsnämnd. Rektorn ska redovisa hur eleven och vårdnadshavaren underrättas om beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaroutredning och rätten att gå om en kurs.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2198) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har vårterminen 2024 genomfört en tillsyn av Kunskapsgymnasiet Göteborg i Göteborgs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd, rätten att gå om en kurs och studiehandledning på modersmålet.

Skolinspektionen har den 18 juni 2024 beslutat att förelägga Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag att senast den 28 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande frånvaroutredning, utredning och beslut om behov av särskilt stöd samt rätten att gå om en kurs.

Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag har den 28 oktober 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har den 21–22 januari 2025 genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. frånvaroutredningar, utdrag ur betygskatalogen sammanställningar av de elever som rektorn under höstterminen 2024 anser har haft upprepad eller längre frånvaro samt sammanställning över undervisande personal. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra

författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning och beslut om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 18 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Kungälvsgymnasiet Göteborg inte uppfyllde skollagens krav vad gäller utredning av- och beslut om särskilt stöd. Detta då rektorn inte alltid skyndsamt startade en utredning om elevers eventuella behov av särskilt stöd när lärare lämnat en anmälan om att de befärar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla betygskriterierna. Vidare delgavs vårdnadshavare, eller myndig elev inte alltid ett skriftligt beslut med överklagandehänvisning när en utredning av särskilt stöd avslutats med ett beslut om att en elev inte är i behov av särskilt stöd.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet att ingen lärare har anmält att någon elev på skolan skulle ha ett eventuellt behov av särskilt stöd fram till den 19 oktober 2024. Därför har ingen utredning startat eller avslutats. Det har därmed inte heller fattats beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram för någon elev fram till datumet för redovisningen av vidtagna åtgärder.

Utredning om behov av särskilt stöd

Lärare, elevhälsans representanter och rektorn uppger vid intervjuer att när en lärare befärar att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna i en kurs trots att eleven getts stöd i form av extra anpassningar ska det anmälas till rektorn via en blankett. Blanketten används både för att anmäla att en elev har problematisk skolfrånvaro och för att anmäla en elevs eventuella behov av särskilt stöd. Gäller anmälan ett eventuellt behov av särskilt stöd ska läraren kryssa i att läraren känner oro för elevens måluppfyllelse. I elevhälsoteamet som leds av rektorn fattas det sedan beslut om det ska startas en utredning av särskilt stöd för eleven. Rektorn uppger vid intervjun att innan läraren lämnar en anmälan ska läraren först ha gett eleven stöd i form av extra anpassningar och utvärderat dem. Rektorn uppger vidare att specialpedagogen har relativt fria händer vad gäller särskilt stödprocessen och är den som gör utredningar om eventuellt behov av särskilt stöd. Rektorn fattar dock beslutet efter genomförd utredning.

Lärare uppger vid intervjuer att de anmält till rektorn att de befärar att elva namngivna elever inte kommer att uppfylla betygskriterierna i kurser de går nu trots att eleverna getts stöd i form av extra anpassningar. Anmälan har i de flesta fall lämnats i samband med en betygsprognos som genomfördes i november 2024. Specialpedagogen bekräftar vid intervjun att hen tagit emot anmälningar för sex av de namngivna eleverna. I övrigt kan inte specialpedagogen svara på om de sex resterande eleverna anmälts formellt eller inte då de anmälningar som inkom i samband med betygsprognosen hanterades på ett annat sätt än den vanliga rutinen. Det inkom totalt 200 anmälningar av undervisande lärare vid betygsprognosen och dessa hanterade specialpedagogen själv. Rektorn och specialpedagogen uppger att det skiljer mellan hur anmälningar om särskilt stöd hanteras om de inkommer vid betygsprognosen eller löpande under läsåret

Rektorn och specialpedagogen uppger vid intervjuer att det inte har startats någon utredning om behov av särskilt stöd för någon av de elva eleverna. Anledningen till det är att det i vissa fall finns ett behov av stödinsatser på gruppnivå i och med att många elever inte klarar betygskriterierna och då sätts insatser in på gruppnivå istället. I andra fall har anmälan gällt både oro för frånvaro och för måluppfyllelse och då gör skolan först en frånvaroutredning för eleven. Specialpedagogen uppger vidare att rektorn inte godkännt att en utredning av särskilt stöd ska startas för några av eleverna. Rektorn uppger vid intervjun att alla anmälningar som inkom vid betygsprognosen i november inte har skannats in i elevernas elevakt varvid rektorn inte kan se alla anmälningar som inkommit. I elevakterna finns uppgift om att tre av de elva eleverna har anmälts av lärare för oro för måluppfyllelse. För samtliga tre elever gäller anmälan att eleverna inte förväntas nå godkända betyg i kursen engelska 5. En elev har anmälts i september 2024, en i november 2024 och en i januari 2025. Den elev som anmälles i januari 2025 hade inte godkänt i grundskoleämnet engelska. Rektorn uppger vid intervjun att eleven tagits emot till gymnasiet på dispens och att rektorn därmed vet om att eleven behöver stöd och en långsiktig plan. Rektorn uppger vidare att fem av de nio elever för vilka någon formell anmälan inte finns i elevakten hade betyget F vid betygsprognosen i november 2024. Det räknas på sätt och vis också som en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd.

Specialpedagogen uppger vid intervjun att en av de elva eleverna som har bristande måluppfyllelse och frånvaro har gått om ett år. Specialpedagogen har träffat eleven för att hjälpa eleven med dess studieteknik då eleven haft svårigheter att komma igång med sina uppgifter.

Huvudmannen inkom i en skriftlig komplettering till Skolinspektionen den 11 februari 2025 med de anmälningar om särskilt stöd som lärarna ingivit för de elva eleverna. Av kompletteringen framgår att samtliga elva elever anmälts av lärare via skolans blankett för anmälan av särskilt stöd under

perioden 28 november 2024 till och med 3 december 2024. För samtliga elva elever har läraren angivit att läraren känner oro för elevens måloppfyllelse samt vilken kurs eleven befaras inte uppfylla betygsriterierna i. För nio elever anges på blanketten att läraren inte känner oro för elevens frånvaro. För två elever har två separata anmälningar lämnats av två olika lärare avseende olika kurser.

Beslut om särskilt stöd

Specialpedagogen uppger vid intervjun att hen nyligen utarbetat ett åtgärdsprogram för en myndig elev på skolan. Eleven delgavs åtgärdsprogrammet genom att specialpedagogen visade eleven sammanfattningsdelen av åtgärdsprogrammet på datorn och frågade eleven om det kändes ok för eleven. Eleven fick dock inte någon utskriven version av åtgärdsprogrammet där resten av informationen, inklusive överklagandehänvisningen, finns med. Rektorn uppger vid intervjun att det är specialpedagogen som ansvarar för att delge eleven beslutet om särskilt stöd efter det har fattats.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 §)

Eleven och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. (29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen [2017:900])

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Kunskapsgymnasiet Göteborgs arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att bristen kvarstår vad gäller att rektorn inte alltid startar en utredning av särskilt stöd när en lärare anmält att denne befärar att eleven, trots att eleven getts stöd i form av extra anpassningar, inte kommer att uppfylla betygskriterierna. Vidare kvarstår även bristen att eleven eller elevens vårdnadshavare inte alltid underrättas om det fullständiga innehållet i beslut om särskilt stöd och hur det går till att överklaga beslutet.

Utredning av behov om särskilt stöd

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elva namngivna elever som anmälts till rektorn under senhösten 2024, där rektorn inte startat en utredning om behov av särskilt stöd.

Därutöver finns ett mycket stort antal elever, ca 200 elever, som är anmälda till rektorn i samband med betygsprognosen i november 2024 men där anmälningar om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd ännu inte lett till att en utredning av särskilt stöd startats. Skolinspektionen konstaterar att det inte är möjligt att avvakta med att starta en utredning om särskilt stöd på grund av att många anmälningar inkommer vid ett och samma tillfälle, såsom skolan gjort avseende de elever som anmälts av lärare i samband med betygsprognosen höstterminen 2024. Skolinspektionen bedömer också att rektorn när denne mottagit en elev som inte haft godkända betyg i grundskoleämnet engelska på dispens därmed fått information som måste anses medföra att det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte kommer vara tillräckliga och att förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd därmed har uppfyllts. Det är också uppenbart att förutsättningar för en utredning om särskilt stöd har uppfyllts när det gäller en elev där rektorn fattat beslut om att eleven ska gå om ett år på grund av hög frånvaro och bristande måluppfyllelse.

En rektor, eller den som uppgiften är delegerad till, är alltid skyldig att starta en utredning efter att denne har mottagit en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd. Enligt Skolinspektionen föreligger det mot denna bakgrund brister i skolans arbete med utredningsskyldigheten. Om en elevs behov inte utreds alls, eller inte utreds skyndsamt, riskerar eleven helt eller i vart fall under en viss tid, bli utan det särskilda stöd som eleven kan ha rätt till.

Beslut om särskilt stöd

Utredningen visar att vårdnadshavare, eller myndig elev inte alltid underrättas om beslutet om åtgärdsprogram i sin helhet och hur det går till att överklaga beslutet. Detta är en brist då vårdnadshavaren, eller myndig

elev då kan gå miste om rätten att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag verksamhet vid Kunskapsgymnasiet Göteborg uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning och beslut om särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaroutredning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 18 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Kunskapsgymnasiet Göteborg inte uppfyllde skollagens krav vad gäller frånvaroutredningar. Detta då rektorn inte alltid skyndsamt startade en frånvaroutredning när rektorn konstaterat att en elev hade upprepad eller långvarig frånvaro.

Skolinspektionen har i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet tagit del av och granskat en sammanställning över de elever som rektorn under perioden 19 augusti 2024–19 oktober 2024 startat frånvaroutredningar för. Sammanställningen består av 38 elevnamn. I en skriftlig komplettering som inkom till Skolinspektionen den 14 november 2024 uppger huvudmannen att det finns 69 elever på skolan som rektorn konstaterat hade upprepad eller långvarig frånvaro under höstterminen 2024. Rektorn har startat frånvaroutredningar för 68 av de eleverna. Av dessa har 41 frånvaroutredningar genomförts av elevens mentor. Vidare har kuratorn genomfört 23 frånvaroutredningar och rektorn tillsammans med biträdande rektorn har genomfört fyra frånvaroutredningar. För en av eleverna har inte någon frånvaroutredning startats. Detta med anledning av att eleven vid tidpunkten för sammanställningen gått på skolan i enbart en vecka och varit sjuk under denna vecka. Därav den procentuellt höga frånvaron för eleven. Vid tillsynsbesöket tog Skolinspektionen del av tio frånvaroutredningar som genomförts på skolan.

Av dokumentstudier samt intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att eleven och mentorn veckovis går igenom elevens eventuella frånvaro vid ett mentorsmöte. I de fall då elevens frånvaro uppgår till vad skola definierar som upprepad eller långvarig frånvaro genomförs en frånvaroutredning för eleven. Beroende på omfattningen av frånvaron så genomför antingen mentorn, kuratorn eller rektor frånvaroutredningen. I samtliga frånvaroutredningar utreds orsaken till frånvaron. I de flesta fall formuleras även åtgärder som kan vara aktuella för att öka elevens närvaro. Undantaget är om elevens frånvaro beror på kortvarig sjukdom och att frånvaron efter det inte upprepar sig. Eleven och vårdnadshavaren, om eleven är omyndig, är delaktiga i utredningen och frånvaroutredningen dokumenteras alltid skriftligt. Frånvaroutredningen skickas till skolans elevhälsoteam som leds av rektor för bedömning om någon av kompetenserna i elevhälsan ska kopplas in i ärendet eller om den som utfört frånvaroutredningen behöver komplettera med något i utredningen.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli [...] Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektor, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Rektor har en skyldighet att skyndsamt utreda upprepad eller längre frånvaro. Tillfällen då en frånvaroutredning kan anses vara obehövlig är t.ex. vid redan beviljad ledighet eller om rektor redan har kännedom om att eleven har återkommande behov av vårdbesök. Fokus i frånvaroutredningen bör enligt förarbetena till skollagen vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. I detta arbete är det viktigt att samråd sker med elevhälsan. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, t.ex. så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. (prop. 2017/18:183 s. 75 ff.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 18 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Kunskapsgymnasiet Göteborg inte uppfyllde skollagens krav vad gäller rätten att gå om en kurs. Detta då elever som hade rätt till att gå om en kurs inte alltid gavs möjlighet att göra det.

Huvudmannen uppger i redovisningen av vidtagna åtgärder att alla elever som vårterminen 2024 fått betyget F i en kurs informerats om rätten att gå om kursen. Huvudmannen har till redovisningen bifogat den blankett som använts för att informera eleverna samt en lista över de elever som antagit erbjudandet om att gå om kursen. Av listan framgår att 166 elever går om en kurs de fått F i.

Vid intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att alla elever som får betyget F i en kurs automatiskt skrivs in i en omläsningskurs som vanligtvis organiseras läsåret efter att kursen avslutats. Eleven får sedan aktivt tacka nej till erbjudandet. De flesta elever accepterar erbjudandet om att gå om kursen och fler antal elever klarar kursen när de går om den jämfört med de elever som väljer att göra en provning i kursen istället.

Rättslig reglering

Om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. (9 kap. 1 § gymnasieförordningen (2010:2039))

Rektorn fattar beslut enligt 1 § efter det att eleven och berörda lärare har fått yttra sig. Om eleven inte har fyllt 18 år ska även elevens vårdnadshavare yttra sig. (9 kap. 5 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Malmenfelt. Utredaren Maria Klasson har varit föredragande i ärendet.